

Joz 2,1 – 15 Nevěstka Rachab zachraňuje dva izraelské zvědy

Žd 11,1 - 2. 6. 29 – 31

L 13,22 – 24. 29 – 30

Náš dnešní SZ příběh o ženě jménem Rachab je z dávné doby pronikání izraelských kmenů do Palestiny pod vedením Jozua, Mojžíšova nástupce – je to tedy doba kolem roku 1200 př. Kr. Podobně jako Mojžíš před 40 lety poslal do zaslíbené země 12 zvědů (a jedním z nich byl právě mladý Jozue), vysílá nyní již starší Jozue pouze dva vyzvědače za Jordán do města Jericha. Jericho je podle archeologů nejstarší město světa, vybudované před 10 tisíci lety bez pomoci kovových nástrojů, a přece už tenkrát dobře opevněné. Leželo na jediné cestě od východu do Palestiny – na západní břeh Jordánu mezi nepřístupnými skalami. Jen tudy mohli Izraelci vstoupit do Bohem jim zaslíbené země.

Zvědům se nějak podařilo dostat se branou do opevněného města Jericha a našli útočiště v domě nevěstky Rachab. Byla to zřejmě důležitá kněžka kenaanského - pohanského kultu plodnosti. O jejím výjimečném postavení svědčí skutečnost, že jerišský (městský) král poté, co se dozvěděl, že do města pronikli dva cizí muži, poslal své vojáky ihned právě k ní! Měli cizince zajmout a přivést ke králi. Rachab však (zřejmě po rozhovoru s izraelskými zvědy) pochopila, že Izraelci za pomoci svého jediného Boha Hospodina určitě Jericho a celá další území Palestiny dobytí, získají, a tak se Rachab přiklání na jejich stranu a zvědy zachraňuje; schovává je na rovné střeše svého domu „v pazdeří“ – což jsou dřevnaté stonky lnu, které se na plochých střeších sušily. Hebrejské jméno Rachab znamená široká nebo pevná. Tato žena velmi riskovala, královi vojáci bývali mohli celý její dům důkladně prohledat, musela být skutečně odvážná. A ta odvaha plynula z její rodící se víry v jediného Boha Izraelců – v Hospodina, jak zdůrazňují bibliční vykladači. Apoštol Pavel v listě Židům v 11. kap. vyjmenovává SZ osobnosti, které nám jsou příkladem ve víře; a mezi nimi zmiňuje i nevěstku Rachab: „Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezhynula s nevěřícími“ (Žd 11,31). Dokonce se dostala do rodokmenu Pána Ježíše! (viz Mt 1,5)

Kromě víry v Hospodina měla Rachab ještě jeden podstatný důvod, proč pomohla izraelským zvědům. Zachránila tím život svůj i životy svých příbuzných a všech lidí ve svém domě. To si kladla jako podmínku toho, že Izraelce nevyzradí a vůbec o nich neřekne. Dohoda byla oboustranně výhodná, byla tedy přijata, stvrzena přísahou při Hospodinu.

Dům Rachaby byl vestavěn do městských hradeb. Duchapřítomná žena použila běžný, i když nebezpečný způsob pomoci při útěku – spustila Jozuovy vyzvědače z okna (z hradeb). Jako později Míkol svého muže krále Davida (1S 19,12) nebo křesťané v Damašku apoštola Pavla (1K 11,33). Ještě navíc poradila Rachab zvědům, kde se mají 3 dny ukrývat před královými vojáky – na určité hoře poblíž Jericha, která byla pohanským posvátným místem. Pronásledovatelé tam nesměli vstoupit a ani by je vůbec nenapadlo, že by se tam mohli zvědové odvážit. Oni se tam odvážili – nevěřili v pohanské bohy a jejich síly zla, a spoléhali na Hospodinovu ochranu a pomoc.

Mluvíme dnes o pohanské ženě Rachab, která je paradoxně příkladem víry v jediného Boha. I její víra byla upnuta k tomu, co ještě nebylo vidět – vždyť neozbrojení Izraelci stále stáli za řekou Jordánem a pyšné město Jericho bylo obeháno silnými hradbami, zdálo se naprosto nedobytné. Božím zásahem a zázrakem však bylo zanedlouho dobyt bez boje. Dům Rachaby, kde z okna visela jako znamení rudá (karmínová) šňůra, a všichni jeho obyvatelé byli zachráněni.

„Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme“ (Žd 11,1). Amen.

/Jindřiška Buttová, Praha 4 Krč 14. 8. 2022/